

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

ชื่อผู้วิจัย นางจรรย์นธ์ แก้วจันทา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ปีที่พิมพ์ 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อสร้าง เพื่อศึกษาผลการใช้ และเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยวิจัยและพัฒนา 4 ระยะ คือ **ระยะที่ 1** ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์องค์ประกอบและพฤติกรรม การวัดการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม และสอบถามครูโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการ บริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยใช้ Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) **ระยะที่ 2** สร้างรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กร แห่งนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น โดยยกร่างรูปแบบและ จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ จากนั้นตรวจสอบความเหมาะสมโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบตรวจสอบความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ **ระยะที่ 3** ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น โดยนำไปปฏิบัติจริงในปีการศึกษา 2563 กับครูโรงเรียน บ้านอีด้อดอนหวายขม้น จำนวน 11 คน เพื่อประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ คุณภาพครูและ คุณภาพนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินการบริหารจัดการองค์กรแห่งนวัตกรรม แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ของครู และแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และแบบบันทึกผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ**ระยะที่ 4** ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณศศึกษมหาสารคาม เขต 1 ประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการสื่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการสื่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$) ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการสื่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านบรรยากาศองค์กร ($PNI_{\text{modified}} = 0.388$) รองลงมา คือ ด้านผู้นำองค์กรนวัตกรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.387$) ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.347$) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($PNI_{\text{modified}} = 0.337$) และด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร ($PNI_{\text{modified}} = 0.326$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ($PNI_{\text{modified}} = 0.309$)

2. รูปแบบการบริหารจัดการสื่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) ตัวชี้วัดความสำเร็จ และองค์ประกอบของรูปแบบมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านบรรยากาศองค์กร 2) ด้านผู้นำองค์กรนวัตกรรม 3) ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร 5) ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร และ 6) ด้านโครงสร้างองค์กร

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสื่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า

3.1 ผลการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ

เป็นความสำเร็จตามการดำเนินของโครงการที่ส่งผลต่อการเกิดนวัตกรรมขององค์กรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบ้านอิติออดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยโครงการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ โครงการพัฒนาโครงสร้างสื่องค์กรนวัตกรรม ($\mu = 4.80$) อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือโครงการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรนวัตกรรมที่ยั่งยืน ($\mu = 4.76$) อยู่ในระดับมากที่สุดและโครงการพัฒนาครูเพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\mu = 4.70$) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ส่วนโครงการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการ

ส่งเสริมภาวะและผู้นำร่วมเพื่อพัฒนาองค์กรนวัตกรรมผู้นำ ($\mu = 4.40$) อยู่ในระดับมาก และโครงการพัฒนานักนวัตกรรม ($\mu = 4.40$) อยู่ในระดับมาก

3.2 ผลการประเมินคุณภาพครู พบว่า

3.2.1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรมของครู โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 มีผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$) และทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลาและสามารถปฏิบัติได้จริง ($\mu = 4.98$) รองลงมาคือ สาระสำคัญมีความชัดเจน เข้าใจง่าย ครอบคลุมหน่วยการเรียนรู้ ($\mu = 4.95$) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก ($\mu = 4.93$)

3.2.2 ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูที่มีนวัตกรรมโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีผลการประเมิน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$) และทุกรายการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเน้นกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง และเรียนรู้ไปสู่การสร้างผลงาน/ชิ้นงาน ($\mu = 4.86$) รองลงมาคือ สื่อการเรียนรู้/เอกสารประกอบการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพชัดเจน และเข้าใจง่าย ($\mu = 4.82$) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและนำเสนอผลงาน/ชิ้นงานอย่างทั่วถึง ($\mu = 4.80$)

3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น มีคะแนนเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.02 โดยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 14.10 รองลงมาเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 12.01 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 9.94 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 9.82 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 8.15 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 6.10 ตามลำดับ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.70 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลต่างของคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 20.12

3.4 ครูมีความพึงพอใจในเรื่องการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรม กระบวนการในการกำกับติดตามดูแลและให้ความช่วยเหลือในการสร้างนวัตกรรม

3.5 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครูในเรื่องวิธีการสอนของครู สื่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนของครู และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของครู

4. รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.99$) และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$)

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม
เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอติ๊ดดอนหวายขม้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

นางจิรนนท์ แก้วจันทา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านอติ๊ดดอนหวายขม้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขม้น ในคู่มือฯ ได้นำเสนอองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาครูที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฯ ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาครูให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปทางการศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้น

จิรนนท์ แก้วจันทา

ผู้จัดทำ

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1	1
บทที่ 1 บทนำ	2
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	2
1.2 วัตถุประสงค์	7
1.3 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามรูปแบบ	7
บทที่ 2 หลักการและแนวคิด	10
2.1 หลักการบริหารจัดการสถานศึกษา	10
2.2 นิยามศัพท์และพฤติกรรมการวัดแต่ละองค์ประกอบของการบริหารสู่ องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียน	12
บทที่ 3 รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1	15
3.1 องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม	15
3.2 รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1	16
บทที่ 4 การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ	25
4.1 การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ	25
4.2 การกำกับติดตาม และประเมินผล	31
4.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	31
บรรณานุกรม	33
ภาคผนวก	35
- เครื่องมือการวัดการประเมินผล	36

คำชี้แจงในการใช้

รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านอติต้อนหวายขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

การนำรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอติต้อนหวายขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไปใช้ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดกับการพัฒนาคุณภาพครูเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นก่อนที่จําแนกรูปแบบฯ ไปใช้ควรศึกษาคำชี้แจงในการใช้ให้เข้าใจอย่างละเอียด ลึกซึ้ง ดังนี้

1. ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา แนวคิด หลักการ นิยมศัพท์และพฤติกรรม การวัดแต่ละองค์ประกอบของการบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียน

2. ศึกษารูปแบบฯ และเครื่องมือวัดและประเมินผลตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการ สู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3. ศึกษาและจัดเตรียมสิ่งที่จำเป็นตามขั้นตอนกระบวนการดำเนินงาน เมื่อได้ศึกษาส่วน ต่าง ๆ ในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ครบแล้ว ดังนี้

3.1 การจัดเตรียมสื่อเอกสาร สถานที่ในการประชุมร่วมกันวางแผนและกำหนด รูปแบบกระบวนการดำเนินงาน และการประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจและทัศนคติ ที่ตรงกัน

3.2 การกำหนดปฏิทินในการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม การกำกับ นิเทศ ติดตาม และการวัดและประเมินผล

4. ศึกษาและจัดเตรียมเครื่องมือการประเมินผลตามขั้นตอนการดำเนินงานใน 6องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 ด้านบรรยากาศองค์กร

องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 3 ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 4 ด้านวัฒนธรรมองค์กร

องค์ประกอบที่ 5 ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร

องค์ประกอบที่ 6 ด้านโครงสร้างองค์กร

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมา ประเทศทั้งหลายในโลกได้มีการพัฒนาและแข่งขันโดยอาศัย แรงงาน และทรัพยากรที่สัมผัสได้เป็นปัจจัยสำคัญ แต่โลกในยุคปัจจุบันได้หมุนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ (Knowledge based society) และการก้าว สู่การเปิดประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ของประเทศไทย มีผลให้องค์กรทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ การบริการ รวมไปถึงภาคการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว สร้างความสามารถ ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขันและความมุ่งมั่นตามความคาดหวังของสังคม โดยมีเป้าหมายการจัดการ การศึกษาที่จะสร้างผู้เรียนให้มีสมรรถนะทั้งด้านความรู้และทักษะที่ได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในและนอกประเทศ ดังนั้นในกระบวนการบริหารการศึกษา จึงต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องใฝ่รู้ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการองค์กรอยู่รอดและบรรลุ ตามวัตถุประสงค์

การที่องค์กรการศึกษาจะประสบความสำเร็จ และอยู่รอดท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ของโลกอย่างรวดเร็วดังกล่าว ขึ้นอยู่กับการมีความคิดสร้างสรรค์ การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และการสร้าง นวัตกรรม จากองค์กรแบบการดั้งเดิม (Traditional Organization) ที่เน้นการสั่งการจากบนลงล่าง ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ควบคุมสั่งการ และวางแผนการทำงานทั้งหมด ต้องเปลี่ยนลักษณะองค์กรไปสู่การ เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovative Organization) ที่ต้องมีการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาการบริหารงานใหม่ ๆ รวมไปถึงการสร้างนิสัยนวัตกรรมให้เกิดขึ้นกับคนใน องค์กรนั้น ก็คือครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่จะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างรูปแบบการทำงานสร้างสื่อการสอนและวิธีจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อพัฒนา สถาบันการศึกษา เพราะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ถือเป็นจุดกำเนิดของการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้น ภายในองค์กรและเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่อาจจับต้องได้ (Intangible asset) แต่มีค่ามหาศาล มากกว่าทรัพย์สินทางกายภาพ (Tangible asset) (Caldwell and O'Reilly, 2003)

ประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษามากกว่า 10 ปี ตั้งแต่การปฏิรูปครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2542 จนมาถึงปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในสิ่งใหม่ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ครูยุคใหม่ สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่ ระบบบริหารจัดการใหม่ โดยยังคงมุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการที่ถ่ายโอนจากส่วนกลางลงสู่การบริหารในระดับโรงเรียนและท้องถิ่น ภายใต้แนวคิด การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered education) แต่ในสภาพความเป็น

จริงในปัจจุบันกลับพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีการบริหารงานแบบดั้งเดิมดังเช่น แนวคิดทฤษฎีการบริหารของ Fayol (1949) ที่ยังมีการจัดโครงสร้างการบริหารตามลำดับชั้น (Hierarchy) ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจสูงสุดทั้งในด้านอำนาจการตัดสินใจ การวางแผนงานการประสานงาน การควบคุม รวมไปถึงการแบ่งกลุ่มทำงาน (Division of work) นำไปสู่ความมุ่งมั่นที่จะทำงานเฉพาะฝ่ายของตนให้สำเร็จมากกว่าการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อความสำเร็จทั้งองค์กร เช่นเดียวกับแนวคิดองค์กรแบบราชการ (Bureaucratic school) ของ Weber (1946 อ้างถึงใน ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2551) ที่เน้นการแบ่งงานกันทำ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน มีการเขียนกฎระเบียบในการทำงานไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดบรรทัดฐานเดียวกันในการทำงาน อีกทั้งไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้องกับงาน นอกจากนี้ในการพัฒนาบุคลากรในองค์กรหรือการพัฒนาครูในสถานศึกษา ยังมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดจากนโยบายส่วนกลางของประเทศมากกว่าการพัฒนาตามความต้องการของครู รวมไปถึงการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมักเป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น การเพิ่มเงินเดือนเพื่อเป็นขวัญกำลังใจและสร้างความผูกพันในองค์กร (Organizational commitment) มากกว่าการคำนึงถึงการสร้างความพอใจในการทำงานและการส่งเสริมความผูกพันต่อวิชาชีพ (Professional commitment) ซึ่งเป็นปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีความสำคัญจำเป็นและยั่งยืนมากกว่าปัจจัยด้านวัตถุ (กิริติ ยศยิ่งยง, 2552)

นอกจากนี้กระแสการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเข้าสู่ยุคนวัตกรรมมีความสอดคล้องกับแนวคิดแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรการส่งเสริม สนับสนุนการนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้ในองค์กร คือ ในหมวด 9 เทคโนโลยีทางการศึกษา มาตรา 64 ได้กำหนดว่า รัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อ สิ่งพิมพ์อื่น วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยเปิดให้มีการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม และนัยแห่งมาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ หากการดำเนินการตามนัยดังกล่าวนี้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและจริงจัง จะส่งผลให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำมาใช้กับการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นที่สถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมหรือนำนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการสร้างพัฒนาหรือนำนวัตกรรมมาใช้ในการศึกษาก็คือผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องเป็น “ผู้นำเชิงนวัตกรรม” (Innovative leader) สามารถใช้ภาวะผู้นำที่มีอยู่มาใช้ในการนำองค์กรเพื่อสร้างนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องมีทักษะการคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรที่เรียกว่า

“ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม” (Innovative thinking) ซึ่งเป็นทักษะความคิดพื้นฐานทำให้เกิดนวัตกรรมในองค์กร ปลูกฝังทักษะการคิดลักษณะนี้ให้เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา เนื่องจากในการบริหารการศึกษานั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนผลลัพธ์ด้วยกระบวนการจัดการความรู้เพื่อจะทำให้สถานศึกษาเป็น “องค์กรแห่งนวัตกรรม” (Innovative organization) ซึ่งผลลัพธ์จากการดำเนินการดังกล่าวก็คือคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งนับได้ว่าเป็นนวัตกรรม (Innovative product) ที่เกิดจากการบริหารเชิงนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561)

โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จัดการศึกษาในระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาตามทิศทางการบริหารจัดการศึกษา 4.0 ด้านคุณภาพผู้เรียนและด้านระบบการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2562 โดยพิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายของการดำเนินการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น มีผลการดำเนินการต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเป้าหมายที่ประกาศไว้ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562 ประกอบด้วยมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนร้อยละ 78 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีเลิศ ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ ผู้เรียนร้อยละ 85 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดีเลิศ (โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น, 2562) และผลจากการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น ปีการศึกษา 2562 พบว่านักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เท่ากับ 51.03, 23.33, 32.80 และ 27.50 ตามลำดับ ซึ่งคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาต่างประเทศ มีเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 แต่ต่ำกว่าระดับประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบกับระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) และจากรายงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตลอดจนทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินผล ซึ่งศูนย์กลางของปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียนที่ตกต่ำอยู่ที่กระบวนการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของครู รองลงมา ก็ปัญหาด้านคุณภาพผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชนและสังคม โดยรวมประเด็นสำคัญที่สุดอยู่ที่กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียนว่า มีคุณภาพมากน้อยเพียงใดเหมาะสม เพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่มีมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวิจัย

เพื่อปรับปรุงวิธีการในปัจจุบันและการแสวงหานวัตกรรมเพื่อเปิดทางไปสู่วิธีการใหม่ ๆ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์, 2559)

จากปัญหาที่กล่าวมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้เห็นความสำคัญและดำเนินการส่งเสริมพัฒนาครูเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทุกช่วงชั้น โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษามีประเด็นที่ควรพัฒนาในหลาย ๆ มิติ เช่น มิติด้านคุณค่าทางวิชาการ อาทิ กระบวนการคิดและพัฒนาที่ยังไม่มีความหลากหลาย ยังขาดการบูรณาการทั้งเนื้อหาและวิธีการที่หลากหลาย ขาดการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และสมควรที่จะต้องพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ มิติด้านประโยชน์ของนวัตกรรม อาทิ ควรมีการประยุกต์สู่อาชีพและควรมีการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ มิติด้านการมีส่วนร่วม อาทิ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งโรงเรียน ขาดการมีส่วนร่วมแบบต่อเนื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรมที่มาจากการคิดค้นของบุคคลเพียงคนเดียว เป็นต้น ทั้งนี้จากสภาพปัญหาดังกล่าว สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวสู่ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่แตกต่างและเป็นประโยชน์ขึ้นมาสู่การพัฒนาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovative Organization) ที่มีการสร้างใหม่หรือการพัฒนาดัดแปลงจากสิ่งใด ๆ แล้วทำให้การศึกษาหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าเดิม และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และมีแรงจูงใจในการเรียน (McKeown, 2008 อ้างถึงในมนสิข สิทธิสมบูรณ์, 2562) ดังนั้นการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม สถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถคิดค้น ทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาทั้งในรูปแบบการบริหารจัดการ การกำหนดวิสัยทัศน์ โครงสร้างและกลยุทธ์การบริหาร การจัดทำหลักสูตร การพัฒนาครู การสร้างสื่อหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพและมีสมรรถนะพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2559) ที่กล่าวว่า ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกในทุกมิตินั้นหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับตัวเองเพื่อความอยู่รอด ซึ่งที่ผ่านมาทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้รับการพัฒนาทั้งระบบจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจมีสมรรถนะที่จำเป็นและเอื้อต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีการบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา การนำนวัตกรรมทางการบริหารใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้น ล้วนแต่เป็นความพยายามในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครอง สังคม ชุมชนอย่างน้อยเป็นการแข่งขันกับตัวเองเพื่อความอยู่รอด ถือได้ว่าเป็นการนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาใช้ในองค์กรทั้งสิ้น การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่สถานศึกษามุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรของตนเองให้มีคุณภาพ มีการนำระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร ซึ่งการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์กรเป็นการบริหารคุณภาพที่มีวิวัฒนาการด้านความคิดมาจากการผลิตด้าน

อุตสาหกรรมมุ่งให้ความสำคัญไปที่การผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการและเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ มุ่งให้ความสำคัญไปที่ความรับผิดชอบต่อการผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพร่วมกัน กระตุ้นให้คนงานแต่ละฝ่ายมุ่งพัฒนาคุณภาพของคนงานอย่างต่อเนื่อง บุรณาการความพยายามในการปรับปรุงคุณภาพเพื่อบรรลุจุดหมายขององค์กร คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2561)

จากการศึกษาแนวคิดองค์กรแห่งนวัตกรรม และการสร้างนวัตกรรมตามแนวคิดของ รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2558) กล่าวว่า กลไกในการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมให้ประสบความสำเร็จ นั้น องค์ประกอบที่สำคัญคือ องค์กรจะต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างทีมงานและองค์ความรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง รูปแบบองค์กร และวิธีการปฏิบัติงานตามโครงการให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รวมถึงต้องมีการกระตุ้นและจูงใจบุคลากรในแต่ละส่วนงานให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานในส่วนของตนให้สอดคล้องและเกิดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทางด้านการสร้างคุณค่าแก่องค์กรร่วมกัน รวมถึงต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่คอยให้การสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีการวางแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนวัตกรรมและสนับสนุนให้บุคลากรของตนมีความกล้าคิด กล้าทำ ซึ่งสอดคล้องกับวัฒนชัย ศิริญาณ (2560) กล่าวว่า ปัจจุบันครูทุกคนต้องการให้องค์กรเป็นองค์กรนวัตกรรม แต่การจะเป็นองค์กรนวัตกรรมได้นั้น ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในองค์กรจะต้องมีความรู้ มีความสามารถรอบด้านและมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อความสำเร็จ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ รู้จักนำกระบวนการบริหารทั้งความเป็นศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์กับการบริหาร เพื่อสนับสนุนนวัตกรรม ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยนำแนวคิดองค์กรแห่งนวัตกรรมมาใช้ ในสถานศึกษาโดยผ่านโครงการส่งผลต่อการเกิดนวัตกรรมขององค์กรเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560) พบว่า การพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเริ่มจากการวางแผน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมเชิงนวัตกรรมและการวางแผนกลยุทธ์ ใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างองค์กรและมุ่งดำเนินงานสู่ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ควบคุมโดยการตรวจสอบและประเมินผลทำการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้นวัตกรรมเป็นคุณค่าหลักของสถานศึกษา

จากปัญหาและความสำคัญข้างต้นทำให้สถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงแนวคิดและการปฏิบัติงาน ปรับกลยุทธ์ที่จะมุ่งสู่ความเป็นเลิศทั่วทั้งองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การพัฒนาคุณภาพครูและคุณภาพการบริหารจัดการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดทำวิจัยรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อให้สามารถพัฒนาการศึกษาได้

อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกสู่โลกวิถีใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อนำรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไปใช้

1.3 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามรูปแบบ

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทดังนี้

1. สร้างความตระหนัก และความรับผิดชอบในหน้าที่ต่อตนเอง โดยศึกษาทำความเข้าใจ คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในส่วนของแนวคิด หลักการ องค์กรประกอบ และวิธีการดำเนินงานให้เข้าใจอย่างชัดเจน
2. สร้างความรู้ความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากร นักเรียน ตลอดจน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น ให้มีความรู้ความเข้าใจในส่วนประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบฯ
3. เป็นผู้นำในการวางแผนและร่วมกันสร้างข้อตกลงในการดำเนินงานร่วมกันในการพัฒนาการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น ตามคู่มือ ตลอดจนร่วมอภิปรายถึง รายละเอียดการดำเนินงาน และวางแผนเตรียมการด้านวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ระยะเวลา และสถานที่ ในการดำเนินการ
4. มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ครูผู้สอน และบุคลากร โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ ทบทวนการดำเนินงานตามรายละเอียดของการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ ตลอดจนการติดตามการดำเนินงาน
5. เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานหรือเครือข่ายร่วมพัฒนาอื่น เพื่อร่วมอำนวยความสะดวก และสนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. จัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้มีความเหมาะสม บริหารงานด้วยความเสมอภาค และยุติธรรม สร้างวัฒนธรรมคุณภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างความผูกพันต่อองค์กรและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

7. ติดตาม นิเทศ การดำเนินงานตามคู่มือประชุมร่วมกับบุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อทราบ ผลการประเมินจากคณะกรรมการประเมิน และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานให้ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน บ้านอิตื้อดอนหวายขม้น

8. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ครูและบุคลากร มีบทบาทดังนี้

1. ศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ในภาพรวม และขั้นตอนต่าง ๆ อย่างละเอียด โดยเฉพาะกระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA เพื่อให้มีแนวทางในการปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

2. เอาใจใส่ รับผิดชอบในงานที่ตนได้รับมอบหมายไว้และทำงานอย่างเต็มความสามารถมี การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร มีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

3. มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงานในแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้

4. มีส่วนร่วมในการพัฒนา และดำเนินการตามองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

5. พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอทั้งทางด้านวิชาการทักษะทางภาษาและเทคโนโลยี เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานจนเกิดประสิทธิภาพ ใช้ศักยภาพในการทำงานอย่างเต็มที่

6. จัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

7. มีส่วนร่วมในการประเมินผลของรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

นักเรียน มีบทบาทดังนี้

1. รับฟัง เพื่อตระหนักและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ Active Learning และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
2. เสนอความต้องการของนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียน
3. เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาตามแผนการจัดกิจกรรมด้วยความเต็มใจ รับผิดชอบต่อผล การตรวจสอบ และผลการดำเนินงาน

บทที่ 2

หลักการและแนวคิด

2.1 หลักการบริหารจัดการสถานศึกษา

การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการวางแผน การติดตามประเมินผล และพัฒนาการบริหารอยู่ตลอด เพื่อให้การดำเนินการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ จึงมีผู้กล่าวถึงหลักการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนี้

Lunenburg & Ornstein (2008) กล่าวว่าเมื่อพิจารณาการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การบริหารจะต้องประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการเปลี่ยนผ่าน (transformation process) และผลผลิต (output) เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

1. ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ บุคลากร การเงิน และองค์ความรู้ นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงนโยบายด้านการศึกษารัฐ และกฎหมายการศึกษา

2. กระบวนการเปลี่ยนผ่าน เป็นการทำให้ปัจจัยนำเข้ามาเกิดมูลค่าโดยผ่านโครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร การสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสารที่ดี การยอมรับการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรการเรียนการสอน การปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาวิชาชีพ

3. ผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ความก้าวหน้าของนักเรียนและครู ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครู ความพึงพอใจในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ทักษะคตินักเรียนมีต่อโรงเรียน

Wiles (1955) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนล่วงหน้าว่าองค์การจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง การแบ่งส่วนงาน การจัดสายการบังคับบัญชาและการกำหนดหน้าที่

3. การบริหารงานบุคคล (Staffing) หมายถึง การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาการสร้างความภาคภูมิใจในการทำงาน การประเมินผลงาน การพิจารณาความดีความชอบ การให้สวัสดิการและให้พ้นจากงาน

4. การอำนวยการสั่งการ (Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการ และการควบคุมบังคับบัญชา

5. การประสานงาน (Co-ordinating) หมายถึง การประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

6. การรายงานผล (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติขององค์การ เพื่อให้สมาชิกขององค์การทราบความก้าวหน้าของการดำเนินการ

7. การจัดงบประมาณ ((Budgeting) หมายถึง การใช้จ่ายเงิน การควบคุมการใช้จ่าย และการตรวจสอบด้านการเงิน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดีจะต้องมีการกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ หลักการบริหารสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่ชัดเจน (2) การมีเทคนิคการบริหารงานที่เหมาะสม และ (3) การประเมินผลและติดตามผลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น โดยความสำเร็จของการบริหารนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดการ 3 ประเด็น ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงาน (2) การกำหนดภารกิจและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ (3) การกำหนดบุคคลให้เหมาะกับงาน

จันทรานี สงวนนาม (2553) อธิบายหลักการบริหารจัดการสถานศึกษาและกระบวนการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดเป้าหมาย เป้าประสงค์หรือตัวชี้วัด โดยทำการกำหนดวิธีการดำเนินงานและทรัพยากรที่ใช้ ได้แก่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบและระยะเวลาที่ใช้

2. การปฏิบัติตามแผน (Implementation) แสดงถึงการตัดสินใจเลือกแผนงาน และโครงการไปปฏิบัติให้สำเร็จตามจุดหมาย (ends) ที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องอาศัยกลยุทธ์หลายอย่าง ทั้งกลยุทธ์ภายในและภายนอกขององค์กร ซึ่งต้องสอดคล้องกับการวางแผน ได้แก่ การมอบหมายงานต่อผู้รับผิดชอบ การจัดสรรงบประมาณ ระยะเวลาปฏิบัติงาน และจัดกิจกรรมตามแผนที่กำหนด

3. การประเมินผล (Evaluation) แสดงถึงการตรวจสอบการควบคุม และการวัดผล การปฏิบัติตามแผน ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้า ข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดเพื่อจะได้ปรับปรุงแผนให้สามารถนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย วิธีเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล และเมื่อดำเนินการประเมินผลแล้ว จะต้องมีการรายงานผลและเผยแพร่ผลงาน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2556) อธิบายหลักการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของ องค์กรและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การจัดองค์กร (Organizing) แผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีก็ด้วยการจัดองค์กรที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ

บริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดการ การจึงหมายถึงการนำเอาทรัพยากรการบริหารทุกประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ

3. การจูงใจ (Motivating) คือการจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้ หมายถึง การอำนวยความสะดวก (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่าหลักการบริหารจัดการสถานศึกษามีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับมุมมองและความสนใจของผู้บริหารแต่ละท่าน ซึ่งอาจมีการระบุรายละเอียดตามความเหมาะสม โดยหลักการของการบริหารจัดการสถานศึกษาที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน คือ การวางแผนการดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา เป็นหลักการบริหารจัดการที่มีลักษณะเดียวกับวงจรคุณภาพ (Deming cycle)

2.2 นิยามศัพท์และพฤติกรรมการวัดแต่ละองค์ประกอบของการบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียน

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	พฤติกรรมการวัด
1) วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กร นวัตกรรม	สถานศึกษามีการกำหนด เป้าหมายของสถานศึกษาที่แสดงถึง วัตถุประสงค์ในการมุ่งเน้นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา มีการถ่ายทอดเป้าหมายของสถานศึกษาและเป้าหมายด้านการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมสู่บุคลากรในหน่วยงานได้เข้าใจวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรมที่ตรงกัน มุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน	1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดแผนงาน กิจกรรม ด้านการสร้างนวัตกรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร 3) มีการสื่อสารวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรมให้แก่บุคลากรรับรู้ และเข้าใจตรงกัน

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	พฤติกรรมการวัด
2) โครงสร้างองค์กร	การจัดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกับภารกิจในการบริหารจัดการศึกษาให้มีการปฏิบัติงานที่คล่องตัว มีความยืดหยุ่นให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีการกระจายอำนาจ มีการปรับปรุงโครงสร้างแบบข้ามสายงาน มีการปรับปรุงกฎระเบียบที่ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรด้านการพัฒนานวัตกรรม	1) มีโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม 2) มีการจัดตั้งฝ่ายงานที่ทำหน้าที่ในการรับผิดชอบเกี่ยวกับนวัตกรรม 3) มีการกำหนดโครงสร้างแบบกระจายอำนาจและแบบข้ามสายงาน 4) มีกฎระเบียบที่ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรด้านการพัฒนานวัตกรรม
3) วัฒนธรรมองค์กร	เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการทำงานอย่างสร้างสรรค์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติของบุคลากรในองค์กร ยึดถือร่วมกันเป็นค่านิยมร่วมกันเกี่ยวกับองค์กร นวัตกรรม ส่งเสริมการทำงานข้ามสายงาน และสื่อสารถ่ายทอดและเผยแพร่ทั่วทั้งองค์กร	1) มีค่านิยมร่วมกันในการสร้างนวัตกรรม 2) มีการสื่อสารเกี่ยวกับนวัตกรรมอย่างหลากหลาย 3) การส่งเสริมการทำงานข้ามสายงานหรือข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้
4) บรรยากาศองค์กร	การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ จัดให้มีการนำเสนอผลงานนวัตกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และทบทวนผลการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้มีการเสนอแนวความคิดเห็น และแนวคิดการพัฒนานวัตกรรม และมีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1) มีการสนับสนุนงบประมาณวัสดุอุปกรณ์แก่ครูและบุคลากรเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติงาน 3) เปิดโอกาสให้ทุกคนเสนอแนวความคิดการพัฒนานวัตกรรม 4) มีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบ	นิยามศัพท์	พฤติกรรมการวัด
5) ผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม	พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มีความรู้ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งแก้ปัญหาที่นำไปสู่การปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรมอย่างชัดเจน 2) ผู้บริหารมีบทบาททั้งแบบผู้นำเชิงกลยุทธ์และผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ผู้บริหารมีความสามารถในการยอมรับความผิดพลาดในการสร้างนวัตกรรมและมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา
6) การบริหารและพัฒนาบุคลากร	กระบวนการหรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมและระบบการพัฒนาบุคลากรและสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการกำหนดแผนการพัฒนาและการฝึกอบรม ปลุกฝังให้บุคลากรมีนิสัยรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1) มีแผนงานด้านการพัฒนาและฝึกอบรมครูด้านทักษะการพัฒนานวัตกรรม 2) ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) เปิดโอกาสให้ทุกคนนำเสนอความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่เสมอ

บทที่ 3

รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.1 องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำไปสู่การใช้รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีด้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สามารถอธิบายความหมายได้ดังนี้

องค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการในการส่งเสริม สนับสนุน การสร้างและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาด้วยการมีส่วนร่วม การระดมความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อความเป็นเลิศด้านนวัตกรรม สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการและยกระดับคุณภาพ การศึกษาภายในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง สถานศึกษา มีการกำหนด เป้าหมายของสถานศึกษาที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ในการมุ่งเน้นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา มีการถ่ายทอดเป้าหมายของ สถานศึกษาและเป้าหมายด้านการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมสู่บุคลากรในหน่วยงาน ได้เข้าใจวัตถุประสงค์ในการสร้างนวัตกรรมที่ตรงกัน มุ่งเน้นการพัฒนาวัตกรรมการเรียน เพื่อประโยชน์สูงสุด ของผู้เรียน

2. โครงสร้างองค์กร หมายถึง การจัดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกับภารกิจในการ บริหารจัดการศึกษาให้มีการปฏิบัติงานที่คล่องตัว มีความยืดหยุ่นให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีการกระจายอำนาจ มีการปรับปรุงโครงสร้างแบบข้ามสายงาน มีการปรับปรุงกฎระเบียบที่ส่งเสริม การทำงานของบุคลากรด้านการพัฒนานวัตกรรม

3. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการทำงานอย่างสร้างสรรค์ ที่เป็นแนวทางปฏิบัติของบุคลากรในองค์กรยึดถือร่วมกัน เป็นค่านิยมร่วมกันเกี่ยวกับองค์กรนวัตกรรม ส่งเสริมการทำงานข้ามสายงานและสื่อสาร ถ่ายทอด และเผยแพร่ทั่วทั้งองค์กร

4. บรรยากาศองค์กร หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ จัดให้มีการนำเสนอผลงานนวัตกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และทบทวน ผลการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้มีการเสนอแนวความคิดเห็น และแนวความคิดพัฒนานวัตกรรม และ มีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

5. ผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มีความรู้ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งแก้ปัญหาที่นำไปสู่ การปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. การบริหารและพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมและระบบการพัฒนาบุคลากรและสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการกำหนดแผนการพัฒนาและการฝึกอบรม ปลูกฝังให้บุคลากรมีนิสัยรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.2 รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ สามารถนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) ตัวชี้วัดความสำเร็จ มีรายละเอียดดังนี้

1) ชื่อรูปแบบ : รูปแบบการบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2) หลักการของรูปแบบ

การบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมในโรงเรียน โดยผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม สร้างวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ กำหนดกลยุทธ์ ขั้นตอนและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมตามเป้าหมายองค์กรนวัตกรรม มีการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และมีเครือข่ายการใช้และการพัฒนานวัตกรรมคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่ได้มาเป็นหลักการรูปแบบ ดังนี้

1. บรรยากาศองค์กร หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแลกเปลี่ยนการคิด บุคลากรได้ทำกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการและมีบรรยากาศการทำงานที่สนุกสนานจนนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

2. ผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม สามารถมองภาพเกี่ยวกับอนาคตของโรงเรียนได้อย่างชัดเจนมีความรู้ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งแก้ปัญหาที่นำไปสู่การปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ครูสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในการขอความช่วยเหลือและการสนับสนุนในการสร้างความสำเร็จของงานในโรงเรียนร่วมกัน

3. วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายขององค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง องค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กรที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ในการมุ่งเน้นส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม มีการกำหนด แผนงาน กิจกรรมในการพัฒนานวัตกรรมอย่างชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร มีการสื่อสาร ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และเป้าหมายด้านนวัตกรรมสู่บุคลากรในหน่วยงานได้รับรู้และเข้าใจเป้าหมายในการสร้างนวัตกรรมที่ มุ่งเน้นการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้รับบริการ

4. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ขององค์กรเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม โดยการกำหนดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม มีการจัดอุปสรรคการสร้างนวัตกรรม มีการสื่อสารและสร้างแรงจูงใจของครูในการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานข้ามกลุ่มสาระวิชา และจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในโรงเรียน

5. การบริหารและพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการจัดกิจกรรมและระบบการพัฒนาบุคลากรและสร้างแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการกำหนดแผนการพัฒนาและการฝึกอบรม ปลูกฝังให้บุคลากรมีนิสัยรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

6. โครงสร้างองค์กร หมายถึง องค์กรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กรที่มีความยืดหยุ่นในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและโอกาส มีกฎระเบียบภายในที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม มีโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ และมีลักษณะการทำงานแบบทีมงานอิสระในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4) กระบวนการดำเนินงานและตัวชี้วัดความสำเร็จ

การกำหนดกระบวนการดำเนินงานและตัวชี้วัดความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์กรแห่งนวัตกรรมจากตำรา ศึกษาจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงกำหนดกระบวนการดำเนินงานและตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

องค์ประกอบ : ด้านบรรยากาศองค์กร

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารและครูดำเนินการจัดประชุมวางแผนสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์แก่ครูเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีประจำห้องเรียน</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาองค์กร เดือนละ 1 ครั้ง</p> <p>3. โรงเรียนกำหนดครูแกนนำครูต้นแบบ และทีมงานให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p> <p>4. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม</p> <p>5. โรงเรียนปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีประจำห้องเรียน</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>6. ผู้บริหารตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงาน</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารและครูให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p>	<p>1. ครูทุกคนในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนานวัตกรรมอย่างเพียงพอ</p> <p>2. โรงเรียนจัดให้มีการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)</p> <p>3. โรงเรียนจัดให้มีฝ่ายให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาองค์กรนวัตกรรมสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง</p> <p>4. โรงเรียนมีกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ</p> <p>5. ครูทุกคนมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ภาคเรียนละ 1 เรื่อง</p> <p>6. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น</p>

องค์ประกอบ : ด้านผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารวางแผนการอบรม สัมมนา/กิจกรรมการพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารเข้าร่วมการอบรม สัมมนา/การพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p> <p>3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมและผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนางาน</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>5. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามประเมินผลการสร้างนวัตกรรม และแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>6. ผู้บริหารตรวจสอบ ติดตามผลการใช้นวัตกรรม</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารสรุปผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการและ การสร้างนวัตกรรม</p>	<p>1. ผู้บริหารเข้าร่วมการอบรม สัมมนา/กิจกรรมการพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง</p> <p>2. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำในงานวิชาการ และการบริหารสถานศึกษาผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 90</p> <p>3. ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา</p>

องค์ประกอบ : ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. สํารวจสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนบ้านอิฐี่ดอนหวายขมึน</p> <p>2. วางแผนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อกําหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ(D)</p> <p>3. สถานศึกษาจัดอบรมปฏิบัติการเพื่อกําหนดกําหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรม</p> <p>4. สถานศึกษาสื่อสารด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>5. โรงเรียนกําหนดแผนงาน/โครงการรองรับวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>6. โรงเรียนตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานสรุปผล และจัดทำรายงานโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและแนวทางการแก้ไขปรับปรุง</p>	<p>1. สถานศึกษาได้สารสนเทศเกี่ยวกับบริบทสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนบ้านอิฐี่ดอนหวายขมึน</p> <p>2. สถานศึกษาได้วิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์ และจัดทำโครงการปฏิบัติการ</p> <p>3. สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ มีแผนกลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพมากขึ้นไป</p> <p>4. ร้อยละ 100 ของโครงการที่ได้รับการกำกับติดตามการดำเนินงานเพื่อให้เกิดนวัตกรรมของสถานศึกษา</p> <p>5. รายงานโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม</p>

องค์ประกอบ : ด้านวัฒนธรรมองค์กร

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารจัดประชุมวางแผน การกำหนด วัฒนธรรมขององค์กรและเสนอแนวทาง การวางแผนการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างสรรค์ นวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจและบริหารแบบ มีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นครูด้วยกัลยาณมิตร (ชวนคิด ร่วมทำ) ให้รางวัลและชื่นชมครูในการ สร้างนวัตกรรม</p> <p>3. ผู้บริหารและครูส่งเสริมการทำงานข้ามกลุ่ม สาระการเรียนรู้และแบบพี่สอนน้อง (นิเทศ ภายในแบบ คู่ Buddy หรือ แบบคู่สัญญา)</p> <p>4. ผู้บริหารและครูสื่อสารที่เป็นรูปแบบเป็น ทางการและไม่เป็นทางการ ส่งข่าว ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ โดยเปิดโอกาส ในการสื่อสาร ให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และให้เกิดความรวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>5. ผู้บริหารติดตามประเมินผลและสรุปผล การดำเนินงานสร้างนวัตกรรม</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>6. ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. ผู้บริหารสร้างบรรยากาศการทำงาน ที่ส่งเสริมความคิดสร้างและนวัตกรรม</p> <p>2. ผู้บริหารสนับสนุนการทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้เกิดความคิดใหม่ ๆ</p> <p>3. ผู้บริหารประชุมฝ่ายบริหารและ คณะกรรมการกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และประชุมครูเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อรับฟัง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อนำมาสู่การพัฒนา นวัตกรรม</p> <p>4. โรงเรียนมีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ เช่น การสร้างกลุ่ม Line/Face Book และ Web Site</p> <p>5. โรงเรียนมีการนิเทศภายใน ภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>6. ประเมินความพึงพอใจของครูเกี่ยวกับ องค์กรแห่งนวัตกรรม ภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p>

องค์ประกอบ : ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารวางแผนงานด้านการพัฒนา ฝึกอบรมครูด้านทักษะการพัฒนานวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. สถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะความสามารถ และนำเสนอแนวคิดของครูในการสร้างสรรค์ นวัตกรรม ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียน เทคนิครูปแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรม การสอนแบบ Active Learning การส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>3. ครูจัดทำรายงานผลการฝึกอบรมพัฒนา ตนเองที่จัดโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงาน ต่าง ๆ</p> <p>4. ผู้บริหารประเมินผลการบริหารและ พัฒนาบุคลากร</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>5. ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุง แก้ไข</p>	<p>1. ครูทุกคนในโรงเรียนมีรายงานผลการฝึกอบรม พัฒนานวัตกรรมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>2. ครูทุกคนในโรงเรียนได้รับการส่งเสริมและ พัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะการพัฒนานวัตกรรม อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง</p>

องค์ประกอบ : ด้านโครงสร้างองค์กร

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารและครูประชุมวางแผนกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาถึงภารกิจ ขอบข่ายงานในความรับผิดชอบด้านนวัตกรรม ให้กับครูได้รับรู้และเข้าใจ</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร เพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>3. ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานจัดประชุมกำหนดโครงสร้างองค์กร ด้านนวัตกรรมของโรงเรียน มอบหมายงาน และความรับผิดชอบ</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>4. ผู้บริหารและคณะกรรมการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>5. ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานกำหนด แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขด้านนวัตกรรม</p>	<p>1. ครูเข้าใจบทบาทความโครงสร้าง การบริหารสถานศึกษา ภารกิจขอบข่ายงาน ในความรับผิดชอบด้านนวัตกรรม</p> <p>2. สถานศึกษามีโครงสร้างการปฏิบัติงาน ขององค์กรที่ยืดหยุ่น ส่งเสริมการทำงาน เป็นทีม</p> <p>3. สถานศึกษามีทีมคณะทำงานเพื่อพัฒนา สู่องค์กรแห่งนวัตกรรมส่งเสริมการทำงาน เป็นทีมอย่างมีส่วนร่วม</p> <p>4. ผู้บริหารและครูร่วมกันกำกับติดตาม อย่างต่อเนื่องเป็นกัลยาณมิตร</p>

รูปแบบการบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิฐอ ดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สรุปลักษณะประกอบ ดังนี้

ชื่อรูปแบบ : รูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอืดดอนหวายขมิ้น
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

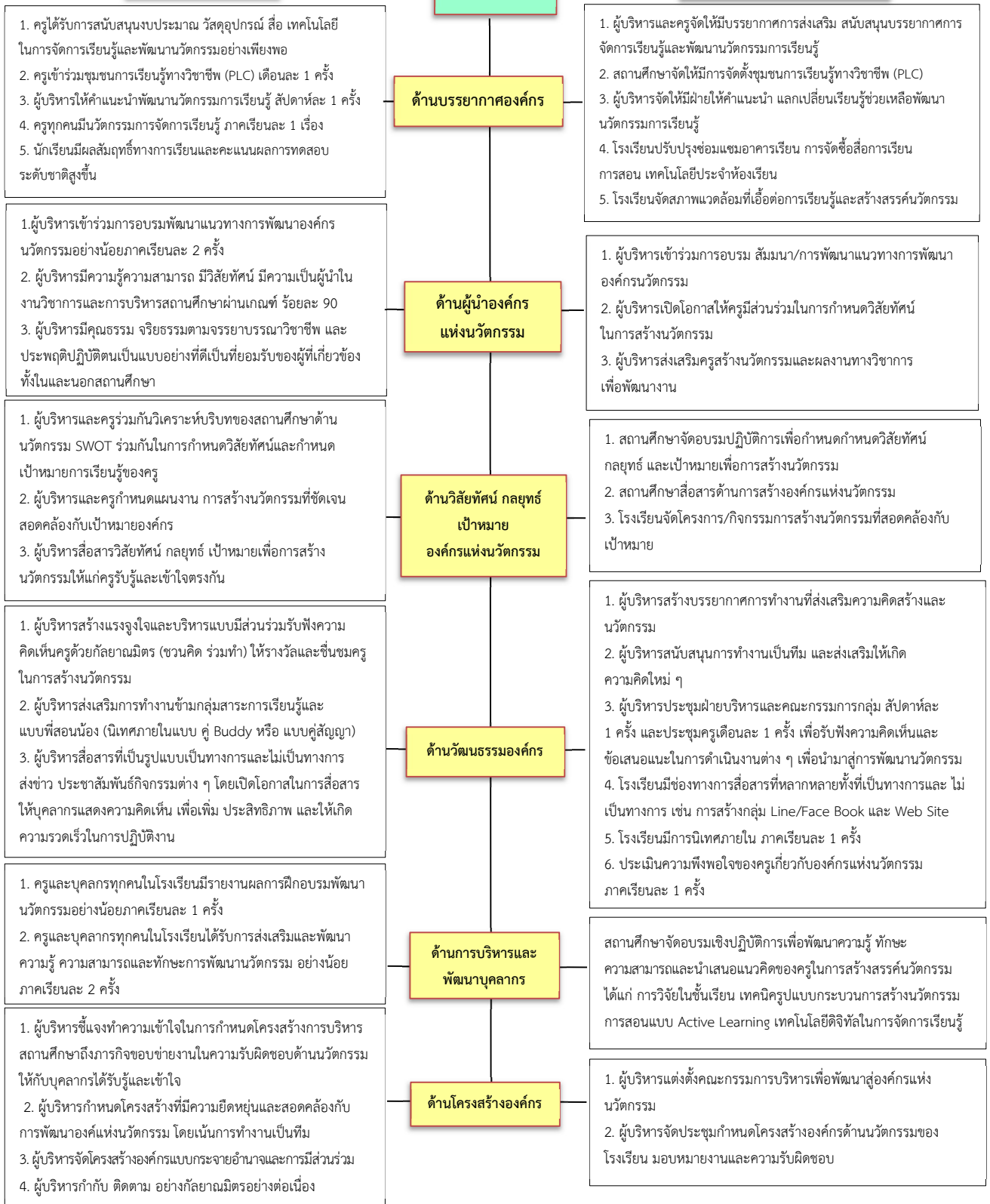
หลักการ ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม สร้างวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ กำหนดกลยุทธ์ ขั้นตอนและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรมตามเป้าหมายองค์กรนวัตกรรม มีการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และมีเครือข่ายการใช้และการพัฒนานวัตกรรมคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ การสร้างสร้งนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

กระบวนการดำเนินงาน

องค์ประกอบ

บทที่ 4 การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

4.1 การนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ

การดำเนินงานของโรงเรียนตามรูปแบบการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 นำไปใช้ในปีการศึกษา 2563 ดังนี้

องค์ประกอบ : ด้านบรรยากาศองค์กร

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารและครูดำเนินการจัดประชุมวางแผนสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์แก่ครูเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีประจำห้องเรียน</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ครูเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาองค์กร โดยดำเนินการจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา ประกอบด้วย</p> <p style="padding-left: 20px;">2.1 สร้างทีมงาน PLC ในสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา</p> <p style="padding-left: 20px;">2.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติให้กับบุคลากร (พาดู พาคิด พาทำ)</p> <p style="padding-left: 20px;">2.3 สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (ระดับบุคคล ระดับองค์กร ระดับหน่วยงาน)</p> <p style="padding-left: 20px;">2.4 กำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล</p> <p style="padding-left: 20px;">2.5 ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงาน การพัฒนาครู</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p> <p>- บุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียน</p>	<p>1. แบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2. แบบบันทึกการเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้อของครู</p> <p>3. แบบประเมินนวัตกรรมจัดการเรียนรู้อของครู</p>

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>3. โรงเรียนกำหนดครูแกนนำ ครูต้นแบบและทีมงานให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม ดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC ในโรงเรียน และแต่งตั้งครูแกนนำ ครูต้นแบบและทีมงานให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ</p> <p>3.2 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Show & Share)</p> <p>3.3 ยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการครูที่มีกระบวนการดำเนินการที่ดี สามารถเป็นแบบอย่างได้ และเผยแพร่ด้วยวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>4. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม ดำเนินการดังนี้</p> <p>4.1 ช่วยกันระดมความคิดในการจัดสภาพแวดล้อม ทั้งทางกายภาพ และทางด้านจิตวิทยาให้เอื้อต่อผู้เรียน ได้แก่ การจัดโต๊ะ เก้าอี้ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อต่างๆ ภายในห้องเรียน</p> <p>4.2 ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และนำเสนอความคิดทั้งในรูปแบบเดี่ยวและรูปแบบเป็นทีม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง เน้นการออกแบบกิจกรรมที่สร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การแสดงพฤติกรรมของครูที่มีต่อผู้เรียนควรเป็นแนวที่ให้คำปรึกษาต่อผู้เรียน</p> <p>5. โรงเรียนปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีประจำห้องเรียน</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>6. ผู้บริหารตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงาน</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารและครูให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p>		

องค์ประกอบ : ด้านผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารวางแผนการอบรม สัมมนา/กิจกรรมการพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารเข้าร่วมการอบรม สัมมนา/การพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม ดำเนินการอบรม สัมมนาประชุมปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และ การศึกษาดำรง เอกสารวิชาการ</p> <p>3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรม ดำเนินการดังนี้</p> <p>3.1 บอกเล่าแนวคิดให้ครูทราบ (Telling) เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>3.2 โน้มน้าวให้คนในองค์กรสนใจ (Selling)</p> <p>3.3 ทดสอบว่าคนในองค์กรตอบรับกับวิสัยทัศน์นี้เพียงใด (Testing)</p> <p>3.4 ขอความเห็นจากคนในองค์กรว่าควรจะขับเคลื่อนวิสัยทัศน์อย่างไร (Consulting)</p> <p>3.5 การสร้างสรรค์ร่วมกันเพื่อให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง (Co-creating)</p> <p>4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมและผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนางาน</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>5. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามประเมินผลการสร้างนวัตกรรม และแนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>6. ผู้บริหารตรวจสอบ ติดตามผลการใช้นวัตกรรม</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารสรุปผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ และการสร้างนวัตกรรม</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p> <p>- หน่วยงานภายนอก</p>	<p>แบบประเมินภาวะผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา</p>

องค์ประกอบ : ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. สํารวจสภาพการบริหารเพื่อพัฒนาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขมิ้น</p> <p>2. วางแผนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อกําหนดวิสัยทัศน์กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ(D)</p> <p>3. โรงเรียนจัดอบรมปฏิบัติการ เพื่อกําหนดกําหนดวิสัยทัศน์กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้างนวัตกรรม</p> <p>4. โรงเรียนสื่อสารด้านการสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยการนำเสนอแนวคิดอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทั้งการพูด การเขียน และการกระทำอย่างหลากหลาย รูปแบบและเหมาะสมเข้ากับสถานการณ์ใช้การสื่อสารเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่างๆ เช่น การแจ้งข่าว การจูงใจ และเชื้อเชิญ การแลกเปลี่ยนความคิด ตลอดจนนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและทราบถึงผลกระทบ</p> <p>5. โรงเรียนกำหนดแผนงาน/โครงการรองรับวิสัยทัศน์กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>6. โรงเรียนตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>7. ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานสรุปผลและจัดทำรายงานโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมและแนวทางการแก้ไขปรับปรุง</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p> <p>- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>	<p>1. แบบประเมินการนำวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ</p> <p>2. แบบประเมินโครงการที่ส่งผลต่อการเกิดนวัตกรรมของสถานศึกษา</p>

องค์ประกอบ : ด้านวัฒนธรรมองค์กร

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารจัดประชุมวางแผนการกำหนดวัฒนธรรมขององค์กรและเสนอแนวทางการวางแผนการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารและครูร่วมกันสร้างแรงจูงใจและบริหารแบบมีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็นครูด้วยกลยาณมิตร (ชวนคิด ร่วมทำ) ให้รางวัลและชื่นชมครูในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>3. ผู้บริหารและครูส่งเสริมการทำงานข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้และแบบพี่สอนน้อง (นิเทศภายในแบบคู่ Buddy หรือแบบคู่สัญญา) โดยการการนิเทศโดยตรงที่เปิดโอกาสให้ครู 2 คน ได้ดึงเอาศักยภาพทางการสอนที่มีอยู่ในตัวของแต่ละคนออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยเริ่มต้นจากการจับคู่สัญญาเพื่อสร้างมิตรสัมพันธ์อันดีต่อกันและใช้สัมพันธ์ภาพอันดีนี้เป็นตัวนำไปสู่กิจสัมพันธ์หรือความสำเร็จในการจัดกระบวนการเรียน โดยมีขั้นตอนดังนี้</p> <p> ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความต้องการและวางแผน</p> <p> ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการณ์นิเทศ</p> <p> ขั้นที่ 3 การประเมินผลการณ์นิเทศ</p> <p> ขั้นที่ 4 การทบทวนปรับปรุงการณ์นิเทศ</p> <p>4. ผู้บริหารและครูสื่อสารที่เป็นรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่งข่าว ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ โดยเปิดโอกาสในการสื่อสาร ให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p>	<p>1. แบบสำรวจการพัฒนาและปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร</p> <p>2. แบบตรวจสอบระบบการดำเนินงานนิเทศภายใน</p>

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
การติดตามประเมินผล (C) 5. ผู้บริหารติดตามประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงพัฒนา (A) 6. ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง		

องค์ประกอบ : ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร

กระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
การวางแผน (P) 1. ผู้บริหารวางแผนงานด้านการพัฒนา ฝึกอบรมครูด้านทักษะการพัฒนานวัตกรรม การดำเนินการ (D) 2. สถานศึกษาจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้ทักษะความสามารถและนำเสนอแนวคิดของครูในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียน เทคนิครูปแบบกระบวนการสร้างนวัตกรรมการสอนแบบ Active Learning การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ การติดตามประเมินผล (C) 3. ครูจัดทำรายงานผลการฝึกอบรมพัฒนาตนเองที่จัดโดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ 4. ผู้บริหารประเมินผลการบริหารและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การปรับปรุงพัฒนา (A) 5. ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข	- ผู้บริหาร - ครู - หน่วยงานภายนอก - ศึกษานิเทศก์	1. แบบสรุปผลการฝึกอบรมพัฒนาตนเอง 2. แบบประเมินวิจัยในชั้นเรียน 3. แบบประเมินนวัตกรรมการสอนแบบ Active Learning

องค์ประกอบ : ด้านโครงสร้างองค์กร

กระบวนการดำเนินงาน ตามขั้นตอน PDCA	ผู้ปฏิบัติ	การประเมินผล
<p>การวางแผน (P)</p> <p>1. ผู้บริหารและครูประชุมวางแผนกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาถึงภารกิจขอบข่ายงานในความรับผิดชอบด้านนวัตกรรมให้กับบุคลากรได้รับรู้และเข้าใจ</p> <p>การดำเนินการ (D)</p> <p>2. ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเพื่อพัฒนาผู้องค์กรแห่งนวัตกรรม</p> <p>3. ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาจัดประชุมกำหนดโครงสร้างองค์กรด้านนวัตกรรมของโรงเรียน มอบหมายงานและความรับผิดชอบ</p> <p>4. โรงเรียนการจัดโครงสร้างองค์กรสอดคล้องกับภารกิจในการบริหารจัดการศึกษาให้มีการปฏิบัติงานที่คล่องตัว มีความยืดหยุ่นให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีการกระจายอำนาจ มีการปรับปรุงโครงสร้างแบบข้ามสายงาน มีการปรับปรุงกฎระเบียบที่ส่งเสริมการทำงานของครูด้านการพัฒนานวัตกรรม</p> <p>การติดตามประเมินผล (C)</p> <p>5. ผู้บริหารและคณะกรรมการ กำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>การปรับปรุงพัฒนา (A)</p> <p>6. ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขด้านนวัตกรรม</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p> <p>- คณะกรรมการดำเนินงาน</p>	<p>1. แบบตรวจสอบรายการในการกำหนดโครงสร้างองค์กรด้านนวัตกรรมของโรงเรียน</p>

4.2 การกำกับติดตาม และประเมินผล

ในการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นการติดตามการดำเนินงาน ความก้าวหน้าในการพัฒนาโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น และทราบปัญหา อุปสรรค เพื่อนำผลดังกล่าวมาพัฒนาแนวทางหรือกระบวนการตามรูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

4.2.1 ประชุมคณะกรรมการประเมินผล เพื่อทำความเข้าใจในวิธีการ และเครื่องมือในการประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.2.2 ดำเนินการประเมินผล โดยใช้เครื่องมือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.2.3 วิเคราะห์ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.3.1 ได้รู้รูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาครู

4.3.2 ได้นวัตกรรมในการพัฒนาครูที่เกิดจากการระดมพลังความคิด ความร่วมมือของผู้บริหาร และครูในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสื่อดิจิทัลแห่งนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านอีดอดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.3.3 เป็นแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตลอดจนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

บรรณานุกรม

- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). **องค์กรแห่งนวัตกรรม แนวคิดและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2559). **แนวคิดและทฤษฎีการบริหารการเปลี่ยนแปลง หน่วยที่ 3 ในการบริหารการเปลี่ยนแปลง**. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). **ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์. (2559). **โลกาภิวัตน์ประชาคมอาเซียนและยุทธศาสตร์การศึกษาไทย. หลักบริหารการศึกษา (จักรพรรดิ วิชา บรรณาธิการ)**. กรุงเทพฯ: บริษัท พี. เอ. ลิฟวิ่ง จำกัด.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานด้านวิชาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- มนลัช ลิทธิสมบุรณ์. (2562). **การพัฒนาวัตกรรมการศึกษา**. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2558). **ภาวะผู้นำ**. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขม้น. (2562). **รายงานการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขม้น**. มหาสารคาม: โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขม้น
- วัฒนชัย ศิริญาณ. (2560). **รูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดองค์กรแห่งนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). **กระบวนการทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศน์ต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- วัฒน์ชัย ศิริญาณ. (2560). รูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดองค์กรแห่งนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Caldwell, D. F., & O'Reilly, C. A. (2003). The determinants of team-based innovation
in organizations: The role of social influence. *Small Group Research*, 34(4),
497-517.
- Fayol, Henri. (1949). **General and Industrial Management**. London: Sir Isaac
Pitman & Sons.
- Lunenburg, Fred C., and Ornstein, Allan C. (2008). **Educational Administration:
Concept and Practices**. 5th ed. Wadsworth: Cengage Learning.
- Wiles, K. (1955). **Supervision for Better Schools**. New York: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

เครื่องมือการวัดการประเมินผล

เครื่องมือการประเมินด้านบรรยากาศองค์กร

แบบประเมินความพึงพอใจของครูต่อการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน
โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนและห้องเรียน					
2. การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีประจำห้องเรียน					
3. การจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)					
4. การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม					
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์นวัตกรรม					
6. การให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม					
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน					
8. การตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงาน					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกการเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านอิฐีตตอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ชื่อ-สกุล

กลุ่มสาระการเรียนรู้

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี ที่ทำกิจกรรม	เรื่อง/หัวข้อ/ประเด็นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู
โรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ชื่อสื่อ/นวัตกรรม.....

ชื่อ – สกุล ครูผู้สอน..... รหัสวิชา..... รายวิชา.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ภาคเรียนที่.../.....

หน่วยการเรียนรู้ที่.....ตัวชี้วัดข้อที่...../ผลการเรียนรู้ข้อที่..... เรื่อง

ที่	ผลการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1	ความสอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้						
2	มีความถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา						
3	สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน						
4	สร้างความสนใจ ให้เกิดการใฝ่รู้ในเรื่องราวที่ต้องศึกษา						
5	มีความทันสมัย แปลกใหม่แตกต่างไปจากการเรียนปกติ						
6	กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิด						
7	เป็นสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน						
8	ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย และสามารถจดจำได้นาน						
9	ทำให้เกิดการสรุปรวบยอดได้						
10	ทำให้เกิดการค้นพบความรู้ด้วยตนเอง						

ที่	ผลการประเมิน	ระดับคุณภาพ					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
11	ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน						
12	ราคาไม่แพง ต้นทุนการผลิตต่ำ คุ่มค่าต่อการใช้งาน						
13	สะดวกง่ายต่อการใช้งาน						
14	มีความคงทน สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก						
15	เป็นสื่อที่มีการประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม						
รวม							

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ผลการประเมิน รวมคะแนนที่ได้รับ.....คะแนน

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 61-75 หมายถึง ระดับดีมาก
- คะแนน 46-60 หมายถึง ระดับดี
- คะแนน 31-45 หมายถึง ระดับปานกลาง
- คะแนน 16-30 หมายถึง ระดับน้อย
- คะแนน 0-15 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือการประเมินด้านผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม

แบบประเมินภาวะผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ชื่อ-สกุล (ผู้ถูกประเมิน).....

ชื่อ-สกุล (ผู้ประเมิน).....

วันที่ประเมิน..... ปีการศึกษา.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 ในแต่ละข้อว่ามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ / การกระทำ/ การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา
 อยู่ในระดับใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ต่อไปนี้

- 1 หมายถึง น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง น้อย
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 4 หมายถึง มาก
- 5 หมายถึง มากที่สุด

พฤติกรรมด้านผู้นำองค์กรแห่งนวัตกรรม	ระดับพฤติกรรม				
	5	4	3	2	1
1. ผู้บริหารเข้าร่วมการอบรม สัมมนา/การพัฒนาแนวทางการพัฒนาองค์กรนวัตกรรม					
2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรมอย่างชัดเจน					
3. ผู้บริหารมีบทบาททั้งแบบผู้นำเชิงกลยุทธ์และผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการสร้างนวัตกรรม					
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมและผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนางาน					
6. ผู้บริหารมีความสามารถในการยอมรับความผิดพลาดในการสร้างนวัตกรรมและมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา					

ข้อเสนออื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับพฤติกรรมมีความเหมาะสมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับพฤติกรรมมีความเหมาะสมมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับพฤติกรรมมีความเหมาะสมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับพฤติกรรมมีความเหมาะสมน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับพฤติกรรมมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เครื่องมือการประเมินด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์
เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม

**แบบประเมินการนำวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ
โรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปฏิบัติในการนำวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรมสู่การปฏิบัติโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขม้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ต่อไปนี้

- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. มีการทบทวนผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ ในรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้าง นวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา					
3. วิสัยทัศน์มีความลุ่มลึก กว้างไกล ใฝ่สูง มุ่งสู่ความสำเร็จ และมีความเชื่อมโยงกับนโยบายของต้นสังกัด					
4. มีการกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย แผนงาน/โครงการ และการมอบหมายงานให้บุคลากรปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการที่ชัดเจน					
5. มีการกำหนดแผนงาน กิจกรรมด้านการสร้างนวัตกรรม ที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร					
6. มีการประชุม สร้างความเข้าใจ สื่อสารให้บุคลากร ทราบแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน					
7. มีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่มุ่งเน้นองค์กรแห่งนวัตกรรม					
8. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ					

รายการประเมิน	ระดับปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
9. มีการนำข้อมูลย้อนกลับมาทบทวนการดำเนินงาน และ ต่อยอดการพัฒนา					
10. มีการประชาสัมพันธ์ สื่อสารสร้างการรับรู้ให้บุคลากรใน สถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง					
11. มีการสื่อสารวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายเพื่อการสร้าง นวัตกรรมให้แก่บุคลากรรับรู้และเข้าใจตรงกัน					
12. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างชัดเจน และมีความสามารถในการปฏิบัติ					
13. มีการนำข้อมูลย้อนกลับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไปทำ การปรับปรุงพัฒนา					

ข้อเสนออื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การประเมิน

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

แบบประเมินโครงการที่ส่งผลต่อการเกิดนวัตกรรมของสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านอิฐี้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ชื่อโครงการ.....

แผนงาน.....ผู้รับผิดชอบ.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับผลการดำเนินงานโครงการส่งผลต่อการเกิดนวัตกรรมของสถานศึกษาโรงเรียนบ้านอิฐี้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 แบ่งเป็น 5 ระดับคุณภาพ ดังนี้

- 5 หมายถึง คุณภาพในระดับดีเยี่ยม
- 4 หมายถึง คุณภาพในระดับดีมาก
- 3 หมายถึง คุณภาพในระดับดี
- 2 หมายถึง คุณภาพในระดับพอใช้
- 1 หมายถึง คุณภาพในระดับปรับปรุง

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	โครงการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง และหน่วยงานต้นสังกัด					
2	โครงการสอดคล้องกับพันธกิจจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้					
3	วัตถุประสงค์ของโครงการตรงตามวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมายองค์กรแห่งนวัตกรรม					
4	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับ การพัฒนางานองค์กรแห่งนวัตกรรม					
5	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องการดำเนิน กิจกรรม					
6	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องการกับ ต้องการของครู					
7	กิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงและหน่วยงานต้นสังกัด					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
8	กิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์					
9	กิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับความ ต้องการของครู					
10	กิจกรรมของโครงการสอดคล้องกับการพัฒนา ผู้เรียน					
11	กิจกรรมของโครงการเน้นการพัฒนาองค์กร แห่งนวัตกรรม					
12	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์					
13	ผลสำเร็จของโครงการตรงตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้					
14	ผลสำเร็จของโครงการตรงตามค่าเป้าหมาย ที่กำหนดไว้					
15	ผลสำเร็จของโครงการตรงตามตัวชี้วัด ความสำเร็จที่กำหนดไว้					

ข้อเสนอแนะ

ด้านเนื้อหา.....

.....

ด้านกิจกรรม

.....

ด้านการวัดและประเมินผล

.....

ด้านอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูโรงเรียนบ้านอิฐี้ออนหายขมิ้น

เกณฑ์การประเมิน

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับคุณภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับคุณภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับคุณภาพน้อยที่สุด

เครื่องมือการประเมินด้านวัฒนธรรมองค์กร

แบบสำรวจการพัฒนาและปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร
โรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคำเนิงานโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขมิ้น เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนบ้านอิตื้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 แบ่งเป็น 5 ระดับคุณภาพ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	องค์กรมีนโยบาย และเป้าหมาย ด้านการ บริหารทรัพยากรบุคคลที่ชัดเจน และมีการ สื่อสารให้บุคลากรทราบ					
2	องค์กรมีการมอบหมายบุคลากรอย่าง ชัดเจน เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย					
3	องค์กรแนวทางในการเสริมสร้างแรงจูงใจ					
4	องค์กรมีฐานข้อมูลทรัพยากรบุคคลที่มีความ ถูกต้อง ทันสมัย และนำมาใช้ประกอบการ ตัดสินใจ และการบริหารทรัพยากรบุคคลได้ อย่างมีประสิทธิภาพ					
5	องค์กรมีการส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างฝ่าย/ ส่วน					
6	องค์กรมีปฏิบัติงานสอดคล้องกับทิศทางและ ยุทธศาสตร์ของกระทรวง					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
7	บุคลากรมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะ ที่เหมาะสมเพียงพอที่จะทำให้การปฏิบัติงาน บรรลุภารกิจขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ					
8	ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างาน มีบทบาทในการ ส่งเสริมและพัฒนาการปฏิบัติงานได้ดีขึ้น เช่น การสอนงานให้คำปรึกษา เป็นต้น					
9	บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะตาม ความเหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการ และผลการประเมินการปฏิบัติราชการ					
10	การพัฒนาความรู้ ทักษะที่ได้รับ ช่วยให้ บุคลากรมีความชำนาญ และสามารถปฏิบัติงาน ได้ดีขึ้น					
11	ผู้บริหาร สามารถบริหารจัดการองค์การให้ บรรลุเป้าหมายได้ตามยุทธศาสตร์					
12	ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการ ปฏิบัติงานได้อย่างอิสระเพื่อการพัฒนาองค์การ ให้ดีขึ้น					
13	สภาพแวดล้อมการทำงานในปัจจุบันทำให้ ทำงานอย่างมีความสุข					
14	ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมาย มีความสมดุลกับ เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงาน					
15	ได้รับการสนับสนุน ให้มีอุปกรณ์ และเครื่องมือ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ					
16	มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และยินดีที่จะปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่เพื่อให้หน่วยงานที่ข้าพเจ้า ปฏิบัติงานอยู่บรรลุเป้าหมาย					

ข้อ ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
17	สามารถขอคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชา/ หัวหน้างาน ได้ตลอดเวลา รวมทั้งได้รับการ สนับสนุนเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จ					
18	ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้างานมักจะติดตาม ความคืบหน้าของงาน เพื่อช่วยเหลือในการ ปฏิบัติงาน					
19	งานมีความท้าทาย และช่วยให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ พัฒนาทักษะความสามารถใหม่ ๆ และมี ประสบการณ์มากขึ้น					
20	หน่วยงานมีการนำการเรียนรู้จากบุคลากร ภายในผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ ในการปรับปรุง กระบวนการ ระบบงาน ขั้นตอนทำงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง					

ข้อเสน่ออื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

แบบตรวจสอบระบบการดำเนินงานนิเทศภายใน
โรงเรียนบ้านอิต้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานการนิเทศภายในโรงเรียน
 บ้านอิต้อดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ข้อ ที่	รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1	มีคณะบุคคลรับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียนและมีคำสั่งแต่งตั้ง		
2	บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งมีคุณสมบัติเหมาะสม		
3	มีการกำหนดภาระงานและความรับผิดชอบไว้ชัดเจน		
4	บุคลากรที่ได้รับมอบหมายเข้าใจภาระงานและความรับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียน		
5	คณะครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการสรรหาผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในโรงเรียน		
6	มีข้อมูลแสดงสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู		
7	มีข้อมูลแสดงความต้องการพัฒนาของครู		
8	มีนโยบายของหน่วยงานระดับเหนือในการพัฒนาครู		
9	มีการจัดเก็บข้อมูลสะดวกและนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที		
10	มีการนำข้อมูลที่จัดเก็บมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน		
11	โรงเรียนมีแผนการนิเทศที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาครูของครูและของโรงเรียน		
12	โรงเรียนมีการดำเนินงานตามแผนการนิเทศที่วางไว้		
13	โรงเรียนประเมินผลตามแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการนิเทศของโรงเรียน		

ข้อเสน่ออื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือการประเมินด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร

แบบประเมินวิจัยในชั้นเรียน

โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง โปรดประเมินโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องผลการประเมิน (คะแนนเต็ม 45 คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น 5 ระดับคุณภาพ ดังนี้

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง พอใช้
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย					
2. ความทันสมัยของงานวิจัย					
3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (ความชัดเจน, ความสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานวิจัย)					
4. วิธีการดำเนินการวิจัย (เป้าหมาย, เครื่องมือ, ข้อมูล, หลักการที่ใช้ในการวิเคราะห์)					
5. ผลการวิจัย (สอดคล้องกับปัญหาวิจัยและตอบวัตถุประสงค์)					
6. ประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย					
7. การอ้างอิงถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
8. เขียนรายงานได้ครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนด					
9. ความสามารถในการนำเสนอ (ลำดับ ความชัดเจน การใช้ภาษา ฯลฯ)					

ข้อเสนออื่น ๆ

.....

.....

.....

**แนวทางการประเมินงานวิจัยในชั้นเรียนในการประเมินคุณภาพของงานวิจัยในชั้นเรียน
สามารถพิจารณาตามแนวทางดังต่อไปนี้**

1. ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย
 - 1.1 ความชัดเจนของปัญหาการวิจัยและเหตุผลที่ต้องทำการวิจัย
 - 1.2 ความเกี่ยวข้องของปัญหาการวิจัยกับสภาพปัจจุบัน
 - 1.3 ความเกี่ยวข้องของปัญหาการวิจัยกับสาขาวิชาที่ศึกษา
2. ความทันสมัยของงานวิจัย
 - 2.1 มีการเลือกใช้วิธีการวิจัยที่ทันสมัย
 - 2.2 มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เชื่อถือได้และไม่ล้าสมัย
3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
 - 3.1 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 3.2 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับปัญหาการวิจัย
 - 3.3 ความเป็นไปได้ในการทำวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
4. วิธีการดำเนินงานวิจัย
 - 4.1 ความเหมาะสมของวิธีการวิจัยที่ใช้
 - 4.2 ความเหมาะสมของขั้นตอนการวิจัย
 - 4.3 ความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย กลุ่มเป้าหมาย และประเภทของข้อมูลที่จะวิเคราะห์
 - 4.4 ความถูกต้องของการอ้างถึงวิธีการที่ใช้ในการวิจัย
 - 4.5 ความสอดคล้องของวิธีดำเนินการวิจัยกับวัตถุประสงค์
5. ผลการวิจัย
 - 5.1 ความสอดคล้องของผลการวิจัยกับปัญหาการวิจัย
 - 5.2 ความสอดคล้องของผลการวิจัยกับวัตถุประสงค์
6. ประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย
 - 6.1 มีประโยชน์ต่อนักเรียน วิชาชีพ หน่วยงานและโรงเรียน
 - 6.2 สามารถนำงานวิจัยไปพัฒนาต่อได้
7. การอ้างอิงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 การอ้างอิงถูกต้องและสอดคล้องกันตลอดทั้งเล่ม
 - 7.2 การอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
8. เขียนรายงานได้ครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนด
 - 8.1 รูปแบบการพิมพ์เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งเล่ม
 - 8.2 มีการพิสูจน์อักษรเป็นอย่างดี

9. ความสามารถในการนำเสนอ (ลำดับ ความชัดเจน การใช้ภาษา ฯลฯ)

- 9.1 การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม
- 9.2 การเสนอแนวความคิดมีความชัดเจนและต่อเนื่อง
- 9.3 บุคลิกภาพ การแสดงออก ความเชื่อมั่นของผู้นำเสนอ

แบบประเมินวัตกรรมการสอนแบบ Active Learning
โรงเรียนบ้านอิติตอดอนหวายขมื่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

องค์ประกอบในการประเมิน และประเด็นพิจารณา	ระดับคุณภาพ					น้ำหนัก คะแนน
	5 ยอดเยี่ยม	4 ดีเลิศ	3 ดี	2 ปานกลาง	1 กำลังพัฒนา	
1. ด้านการบริหารจัดการโครงการ						30
1.1 การขับเคลื่อนนโยบาย						6
1.2 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ : Active Learning						6
1.3 ประสานและแสวงหาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา ภูมิปัญญาต่าง ๆ และความร่วมมือกับชุมชน						6
1.4 นิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้						6
1.5 สะท้อนผลการดำเนินโครงการ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา						6
คะแนนเฉลี่ยด้านการบริหารจัดการโครงการ						
2. ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรม						30
2.1 วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล						6
2.2 วิเคราะห์หลักสูตร						6
2.3 จัดกิจกรรม: Active Learning						6
2.4 สร้างแรงจูงใจการจัดกิจกรรมเชิงบูรณาการ						6
2.5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา						6
คะแนนเฉลี่ยด้านการออกแบบการจัดกิจกรรม						
3. ด้านคุณภาพผู้เรียน						40
3.1 ผู้เรียนมีความสุข (เช่น การสังเกต การสะท้อนผลหลังการจัดกิจกรรม)						5

องค์ประกอบในการประเมิน และประเด็นพิจารณา	ระดับคุณภาพ					น้ำหนัก คะแนน
	5 ยอดเยี่ยม	4 ดีเลิศ	3 ดี	2 ปานกลาง	1 กำลังพัฒนา	
3.2 มีทักษะการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด						5
3.3 มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21						5
3.4 มีทักษะการคิดขั้นสูง						5
3.5 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์						5
3.6 มีทักษะชีวิตและการทำงาน						5
3.7 มีสุขนิสัยและสุขภาพที่พึงประสงค์						5
3.8 มีความสามารถในการแข่งขันนานาชาติ						5
คะแนนเฉลี่ยด้านคุณภาพผู้เรียน						
คะแนนเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน						

ข้อเสนออื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เครื่องมือการประเมินด้านโครงสร้างองค์กร

**แบบตรวจสอบรายการในการกำหนดโครงสร้างองค์กรด้านนวัตกรรมของโรงเรียน
โรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับโครงสร้างองค์กรด้านนวัตกรรมของโรงเรียน
โรงเรียนบ้านอิติต่อนหวายขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ข้อ ที่	รายการ	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			